

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
(Мінфін)

вул. Грушевського, 12/2, м. Київ, 01008, тел. (044) 206-59-47, 206-59-48, факс 425-90-26
E-mail: infomf@minfin.gov.ua Код ЄДРПОУ 00013480

22.04.2016 № 31-1120-10-21/11692
На № _____ від _____

Районні ради
(за списком)

Щодо розгляду листа

Міністерство фінансів України на виконання доручення Секретаріату Кабінету Міністрів України від 06.04.2016 №7748/3/1-16 до листа Адміністрації Президента України від 01.04.2016 № 47-01/839 розглянуло листи обласних та районних рад щодо внесення змін до податкового законодавства в частині відновлення обсягу пільг за схемою, що діяла до 01.01.2016, в рамках спеціального режиму оподаткування податком на додану вартість діяльності сільськогосподарських товаровиробників, і пільг з податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, для будівель і споруд сільгоспвиробників та надання можливості застосування спрощеної системи оподаткування лише для тих сільськогосподарських підприємств, у яких річний обсяг доходу за попередній рік не перевищує 2 млн. грн. і повідомляє.

Слід зазначити, що для аграрного сектору економіки до 01.01.2016 був встановлений спеціальний режим оподаткування податком на додану вартість діяльності сільськогосподарських товаровиробників (далі - спецрежим), який дозволяв сільськогосподарським підприємствам не сплачувати до бюджету 100% суми податку, нарахованої на вартість поставлених ними сільськогосподарських товарів, та повністю залишати його у своєму розпорядженні.

Застосовувати такий пільговий режим з податку на додану вартість вигідно було усім сільськогосподарським виробникам, які його використовували, незалежно від їх статусу та розмірів.

Державний бюджет втрачав велику частину своїх доходів, не надаючи необхідної дієвої підтримки тим суб'єктам господарської діяльності у галузі сільського господарства, які її потребували (довідково: за 7 років (2009–2015 роки) така підтримка забезпечила галузь додатковими коштами у сумі близько 115,4 млрд. гривень).

Водночас великі агрохолдинги, які створюють більшу додану вартість порівняно з невеликими с/г підприємствами, отримують за рахунок пільг з податку на додану вартість і більший обсяг додаткових оборотних засобів, що впливає на їх подальше укріплення на ринку. Це підтверджує статистика. Так, у 2014 році найбільш великі агрохолдинги, звітність яких знаходиться у публічному доступі, отримали податкових пільг на суму більш ніж 3,5 млрд. грн., з яких 3,0 млрд. грн. (86%), яка припадає на два агрохолдинги – Укрлендфармінг і Миронівський хлібопродукт.

Крім того, за даними податкової звітності з податку на додану вартість за 2015 рік 190 найбільших сільськогосподарських підприємств (з обсягом постачання сільськогосподарської продукції більше 250 млн. грн.), які скористались спецрежимом, або 1,1% від загальної кількості сільськогосподарських підприємств

202036*

України, залишили в своєму розпорядженні більше 18 млрд. грн. податку на додану вартість, або 42,3% від загального обсягу такої податкової пільги.

Водночас держава, як запобіжний захід вимивання бюджетних коштів у вигляді відшкодування податку на додану вартість, замість «0» ставки податку вимушена була запровадити звільнення від оподаткування податком на додану вартість операцій з експорту зернових і технічних культур.

Слід зазначити, що відмова від надання податкових пільг передбачена Угодою про сільське господарство між Світовою організацією торгівлі та Україною. В угоді підкреслюється, що фінансова підтримка сільського господарства повинна надаватися шляхом цільового фінансування з держбюджету.

Тому, Кабінетом Міністрів України було розроблено та подано на розгляд Верховної Ради України проект Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2016 році» (реєстр. № 3688 від 22.12.2015), яким, серед іншого, пропонувалось зберегти на 2016 рік спеціальний режим оподаткування на особливих умовах щодо його перерахування, як до державного бюджету, так і на спеціальні рахунки сільськогосподарських товаровиробників.

Зокрема вищезазначеним законопроектом пропонувалось запровадити на 2016 рік в рамках дії спецрежиму перерахування не залежно від виду діяльності податку на додану вартість в розмірі 75% до державного бюджету та 25 % на спеціальні рахунки сільськогосподарських товаровиробників.

В той же час 24.12.2015 більшістю голосів (за його прийняття проголосував 251 народний депутат України) Верховною Радою України було прийнято Закон України № 909-VIII «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2016 році» (далі – закон).

Законом запроваджено на один рік перехідний період до скасування спеціального режиму оподаткування податком на додану вартість діяльності сільськогосподарських підприємств, за умовами якого частково збережено на 2016 рік непряму державну підтримку аграрного сектору економіки, обсяг якої залежатиме від виду сільськогосподарських товарів, які постачатиме сільськогосподарський товаровиробник.

Зокрема, відповідно до зазначених положень обсяг непрямой державної підтримки, який дозволяє сільськогосподарським виробникам не сплачувати до бюджету частину суми податку на додану вартість, нарахованої на вартість поставлених ними сільськогосподарських товарів, та повністю залишати його у своєму розпорядженні, залежатиме від виду сільськогосподарських товарів, які постачатиме такий сільськогосподарський виробник.

Так, при постачанні:

- зернових та технічних культур – 15% податку на додану вартість залишатиметься у розпорядженні сільськогосподарського підприємства, решта 85% буде спрямовуватися до Державного бюджету України;

- великої рогатої худоби та молока – 80% податку на додану вартість залишатиметься у розпорядженні сільськогосподарського підприємства, решта 20% буде спрямовуватися до Державного бюджету України;

- інших сільськогосподарських товарів – 50% на 50% відповідно.

Нова схема непрямой державної підтримки дозволила з 1 січня 2016 року скасувати звільнення від оподаткування податком на додану вартість операцій із вивезення в митному режимі експорту зернових і технічних культур та запровадити

«0» ставку податку на додану вартість для вищезазначених операцій, що дозволить експортерам отримати бюджетне відшкодування податку на додану вартість.

Також зазначаємо, що відповідно до положень Меморандуму про економічну та фінансову політику, укладеного з МВФ, поширення дії загального режиму оподаткування податком на додану вартість на весь сільськогосподарський сектор у відповідності до міжнародної практики було передбачено з 1 січня 2016 року.

Законом збережено пільги з податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, для будівель, споруд сільськогосподарських товаровиробників, призначених для використання безпосередньо у сільськогосподарській діяльності.

Окрім того, даним законом не передбачається перегляд критеріїв віднесення до четвертої групи платників єдиного податку. Так, наразі право на застосування спрощеної системи оподаткування мають сільськогосподарські товаровиробники, у яких частка сільськогосподарського товаровиробництва за попередній податковий (звітний) рік дорівнює або перевищує 75 відсотків.

Поряд з цим, в березні поточного року на базі Міністерства аграрної політики та продовольства України була створена робоча група з представників Мінфіну, ДФС, Мінекономрозвитку і аграрних громадських організацій, в рамках якої здійснюється пошук можливих шляхів удосконалення системи оподаткування податком на додану вартість діяльності сільськогосподарських товаровиробників.

За результатами роботи вищезазначеної робочої групи Міністерство аграрної політики та продовольства України надало на розгляд Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики декілька варіантів щодо можливих шляхів удосконалення податкового законодавства на 2016 рік у сфері оподаткування сільськогосподарських товаровиробників.

Слід також зазначити, що комітетами Верховної Ради України з питань податкової та митної політики та з питань аграрної політики та земельних відносин підтримано проект Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо захисту прав платників податку на додану вартість, в тому числі сільськогосподарських товаровиробників» (реєстр. №3851-1 від 04.02.2016), внесений народними депутатами України Гудзенком В. І., Бакуменком О. Б., Козаченком Л. П., Остріковою Т. Г., який серед іншого, передбачає тимчасове, до 1 січня 2018 року, повернення до схеми спецрежиму, яка діяла до 1 січня 2016 року, при збереженні відшкодування податку на додану вартість за операціями з експорту зернових і технічних культур.

Заступник Міністра фінансів

О. МАКЕСВА